

Сабақты зерттеу - мұғалімнің кәсіби шеберлігін жетілдіру құралы ретінде

Кабдығалиева Айман Төлепбергеновна

Алматы облысы, Талдықорған қаласы

№14 орта мектеп-гимназиясы директорының ғылыми-

әдістеме жұмысы жөніндегі орынбасары

Сабақты зерттеудің аясында қарастырылатын басты идеялар:

- ✓ Сабақты зерттеуді тәжірибеге енгізу арқылы мұғалімнің оқытуын жақсарту;
- ✓ Сабақты зерттеу үдерісін педагогтерді кәсіби қолдау мақсатында әдістемелік көмек ретінде ұсыну;
- ✓ Сабақты зерттеу аясында туындаған мәселелердің шешу жолдары талқылау;
- ✓ Сабақты зерттеу үдерісі арқылы мұғалімдердің зерттеу дағдыларын жетілдіру;
- ✓ Нәтижелер, қорытындылар шығару

Сабақты зерттеу тәжірибеге қалай енгізілді?

Мектеп басшысының біліктілігін арттыру курсынан өтуі

Мектепшілік кәсіби қоғамдастық

Сабақты зерттеу топтарының құрылуы

“Зерде” зерттеу тобы

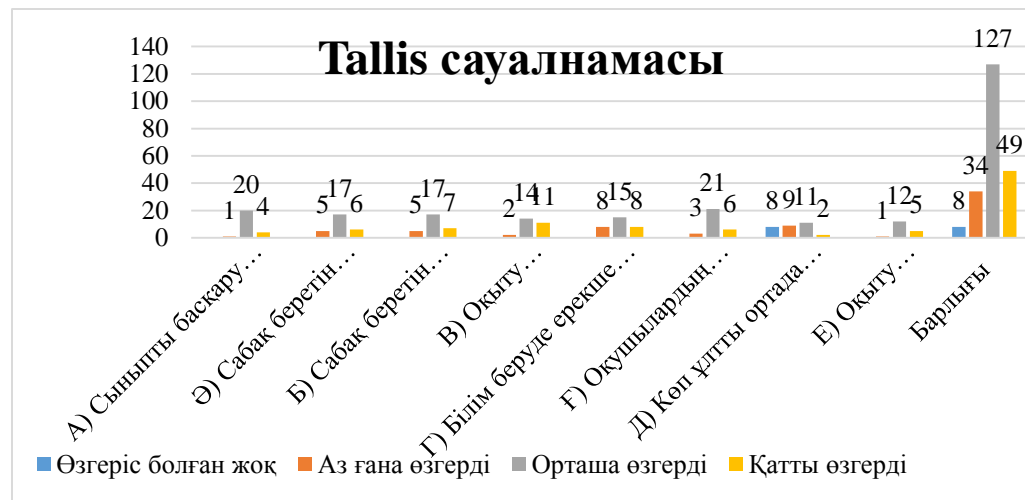
“Бастау” зерттеу тобы

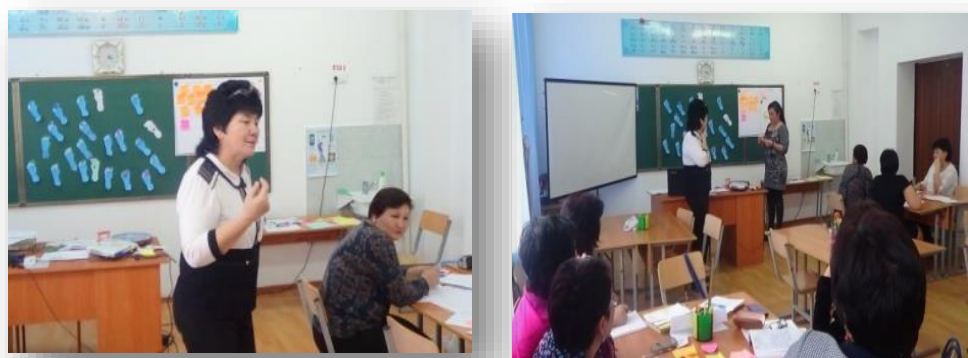
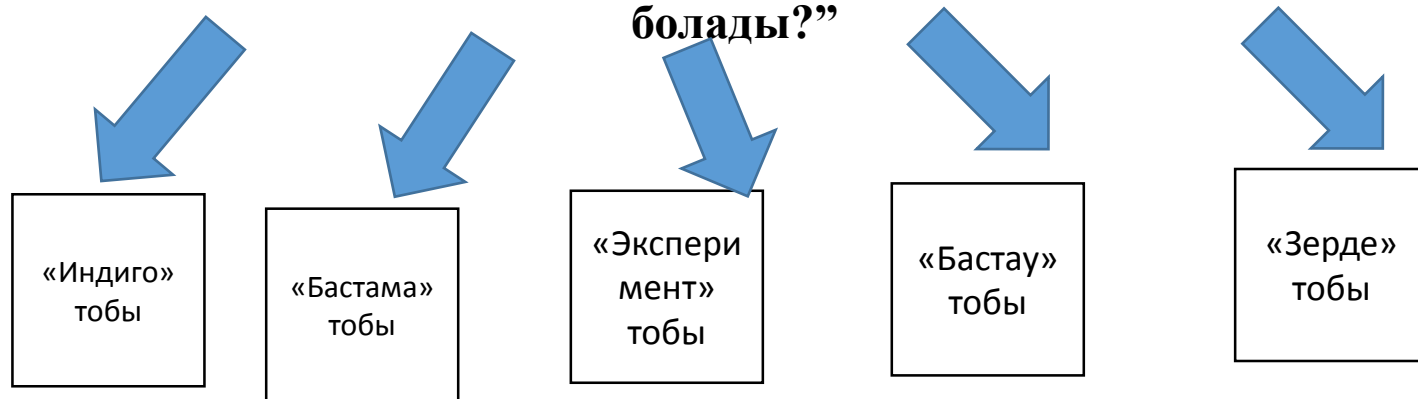
Алғашқы зерттеу сабақтары

“Сабақты зерттеу” үдерісі педагогтерді кәсіби қолдау мақсатында әдістемелік көмек ретінде ұсынылды

“Таллис” сауалнамасы
Зерттеу сұрағы: “Диалогтік оқыту арқылы оқушылардың сыни ойлау дағдыларын қалай дамытуға болады?”

ПШО филиалы тренері А.А.Ошақбаеваның мектеп мұғалімдеріне әдістемелік қолдауы

ЗЕРТТЕУ ТОПТАРЫ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

«Зерде»

Зерттеу тобы

Зерттеу сұрағы: “Алты қалпақ” әдісі арқылы оқушылардың сыни ойлау дағдыларын дамыту

«Бастау»

шығармашылық тобы

Зерттеу сұрағы: “Атүсті дебат” әдісі арқылы оқушылардың сөздік қорын молайту

«Эксперимент»

шығармашылық тобы

Зерттеу сұрағы: “ТАБА” әдісі арқылы оқушылардың зерттеу дағдыларын қалыптастыру

«Бастама»

шығармашылық тобы

Зерттеу сұрағы: “Қарлы кесек” әдісі арқылы оқушылардың сөздік қорын молайту

2015-2016 оқу

жылындағы зерттеу сұрақтарындағы қателіктер

«Индиго»

шығармашылық тобы

Зерттеу сұрағы: Развитие навыков разговорной речи групповой работы через стратегию “INSERT”

“ДИЛТС” пирамидасы

*Мұғалім, оқушы және қоғам үшін
маңызды*

*Оқу мен оқыту сапасын жақсарту үшін
мұғалімдердің тәжірибесін жақсарту және
оқушылардың алға ілгерілеуіне қолдау жасау
үшін*

*Топ мүшелерінің зерттеу дағдылары мен
рефлексиялық ойлау дағдылары
қалыптасады*

*Бірлесіп сабақ жоспарлаймыз,
бақылаймыз, сабақты талқылаймыз,
қайта жоспарлаймыз*

*Зерттеу топтары құрылады. Зерттеу
сұрақтары анықталады*

*Мектептегі зерттеумен айналысатын
мұғалімдермен
Мектеп тәжірибесінде
2015-2020 оқу жылында*

Мұғалімдерге «Сабақты зерттеу» үдерісінің қажеттілігін түсінуге ықпал етуде және мектеп тәжірибесіне енгізуде Дилтстің «Логикалық пирамида» қағидатына сүйендік.

1-қағидаты – Кіммен? Мектептегі зерттеумен айналысатын мұғалімдермен

Қайда? Мектеп тәжірибесінде;

Қашан? 2015-2020 жылдары аралығында;

2-қағидат - Не істейміз? Зерттеу топтары құрылады. Зерттеу сұрақтары анықталады;

3-қағидат – Қалай әрекет етеміз? – Бірлесіп сабақ жоспарлау, бақылау, сабақтан кейінгі талқылау, қайта жоспарлау;

4-қағидат – Бұл неге маңызды? Мұғалімдердің зерттеу дағдылары мен рефлексиялық ойлау дағдылары қалыптасады;

5-қағидат – Не үшін? Оқу мен оқыту сапасын жақсарту үшін. Мұғалімдердің тәжірибесін жақсарту және оқушылардың алға ілгерілеуіне қолдау жасау үшін;

6-қағидат Миссия. Кім үшін? Мұғалім, оқушы және қоғам үшін маңызды.

SMART құрылымы

S– нақты (нақты неге қол жеткізгісі келетіндігін түсіндіру қажет)

M - өлшемді (нәтиже қалай өлшенетінін түсіндіру қажет)

A– қолжетімді (қандай мақсаттарға қол жеткізу жоспарланды)

R– Шынайы (мақсатқа жету кім үшін және неге маңызды?)

T– Уақытылы (қай уақыт ішінде мақсатқа қол жеткізіледі)

Тар ауқымды зерттеу сұрағы

Сабақты зерттеу педагогтерді кәсіби қолдау мақсатында әдістемелік көмек ретінде ұсынылды

27 (30,5%)
40(35%)

Біліктілікті
арттырудың
деңгейлік
бағдарламасы

Жаңартылған білім
беру бағдарламасы

45 (50%)
92 (76%)

20(30,2%)
76 (63%)

Зерттеуге қатысқан
мұғалімдер

- ✓ Зерттеу сұрағын жақсарту
- ✓ Сандық деректерді жинау
- ✓ Сапалық деректерді жинау
- ✓ Жаңа әдіс-тәсілдер

Жиналған деректерді
түсіну және талдау

- ✓ Қорытынды жасау
- ✓ Келешекке қадам

Сабақты зерттеу аясында туындаған мәселелер:

- Топ құру барысында зерттеу сұрағының дұрыс таңдалмауы;
- Әр сыныпқа сабақ беретін мұғалімдердің топқа жинақталуы;
- Бір пәннен сабақ беретін мұғалімдердің зерттеу тобына кіруі;
- Мұғалімнің сабақ үдерісін бақылау кезіндегі қателігі;
- Сұхбат алу кезіндегі мұғалім тарапынан жіберілген кемшіліктер;
- Мұғалімдердің рефлексивті дағдыларының төмендігі.

Мектепшілік кәсіби қоғамдастық жұмысын жақсарту мақсатында ұйымдастырылған коучинг сессиялар, оқыту семинарлары, пікір алмасу алаңдары

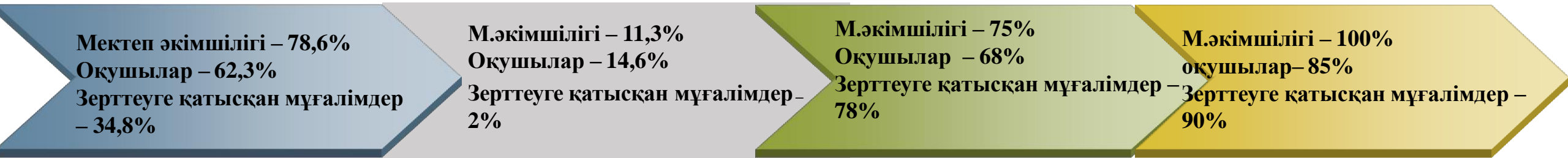

Облыстық, қалалық, аймақтық семинарлар. Шебер-сабақтар және зерттеу сабақтар алаңы

Сабақты зерттеудің тиімділігі

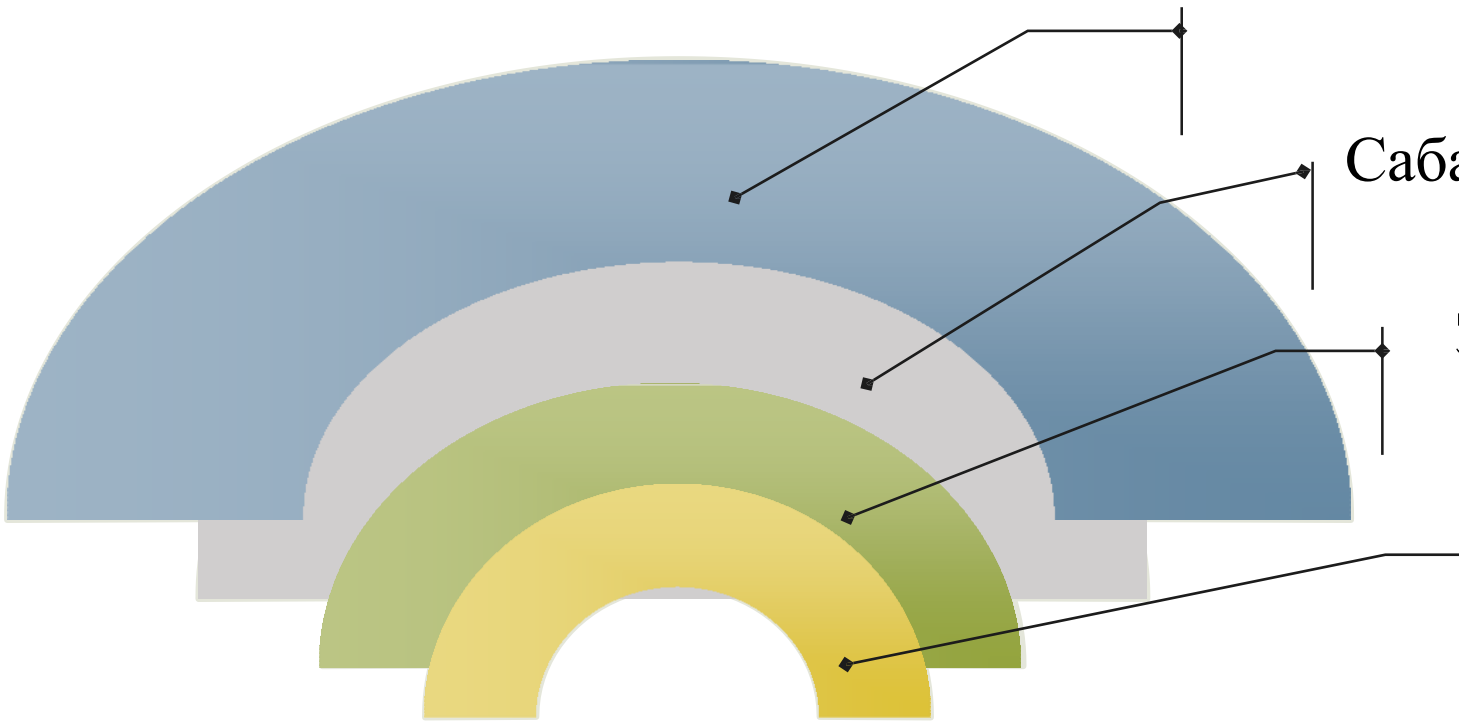

“Сабақты зерттеу” тәсілінің оқу мен оқытуға жағымды әсер етуі

Сабақты зерттеуде анықталған проблема тиімсіз

Зерттеу сұрағын шешуге таңдалған стратегияның тиімділігі

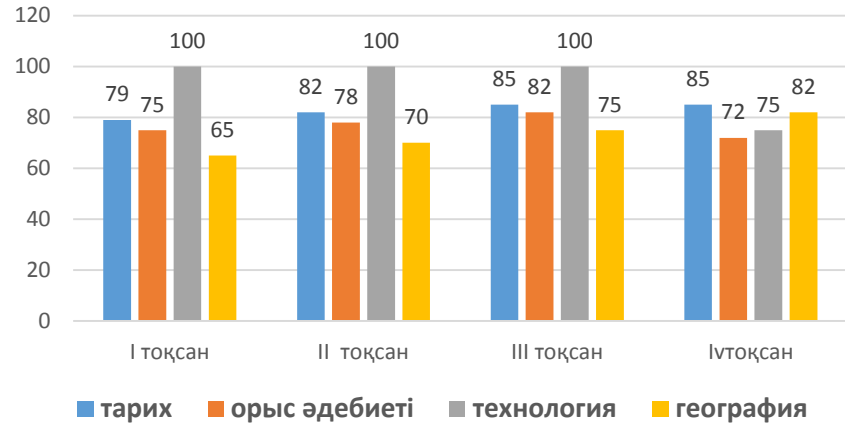
“Сабақты зерттеу” тәсілінің жалғасқанын қалайды

Нәтижесі, қорытындысы

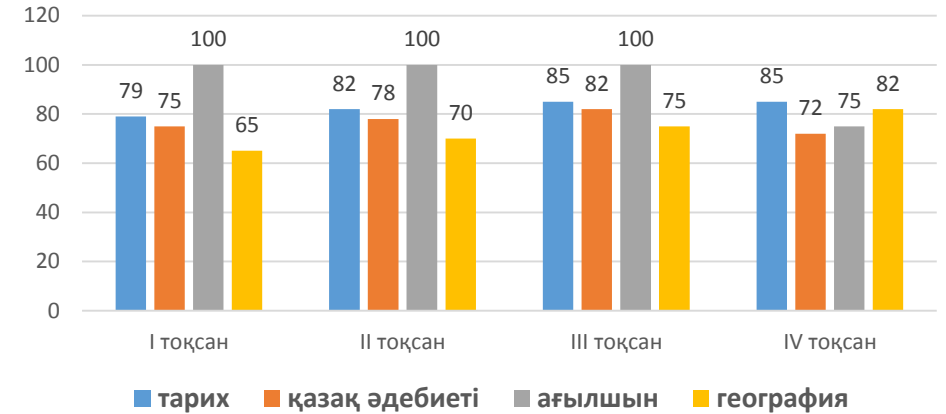
«Эрудит» зерттеу тобы

8 Ә сыныбының зерттеуге қатысқан пәндер бойынша білім сапасының көрсеткіші

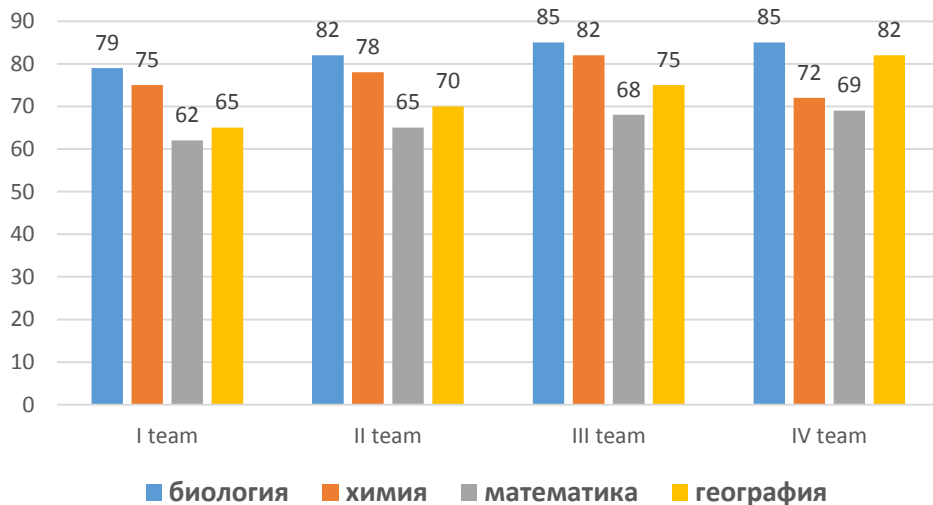
«Игілік» зерттеу тобы

6 А сыныбының зерттеуге қатысқан пәндер бойынша білім сапасының көрсеткіші

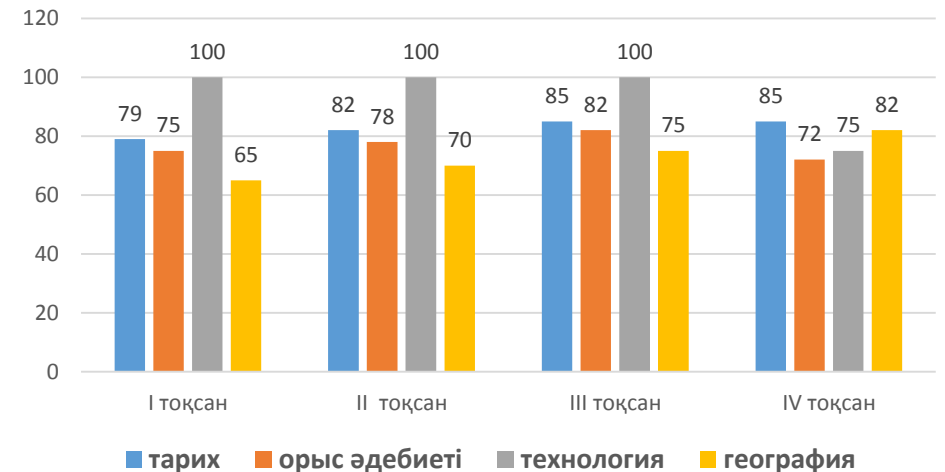
«Скафолдер» зерттеу тобы

7 Ә сыныбының зерттеуге қатысқан пәндер бойынша білім сапасының көрсеткіші

«ПОИСК» зерттеу тобы

5 Д сыныбының зерттеуге қатысқан пәндер бойынша білім сапасының көрсеткіші

Мұғалім зерттеу жұмысына тартылады

Кіріктірілген сабақтар орын алады

Мұғалім сыни ойлаудың жоғары деңгейіне жетеді

Бірлесіп жұмыс жасау арқылы, жұмыстың сапалы жүргізілуінің кепілі болады

Сабақты зерттеудің мұғалімдерге тиімділігі

Мұғалім кәсіби дамуына мүмкіндік береді

Жинаған ақпаратымен бөлісе отырып, кәсіби қоржыны молаяды

Оқушыларға тиімділігі

Бірлесіп жоспарлау-жоспар біліктілігін жетілдіреді

1
• Оқушылардың сапалы білім алуына мүмкіндік туады

2
• Кері байланыс арқылы өзіндік пікірі қалыптасады

3
• «Оқушы үні» арқылы өз ойын айтып, ұсыныс жасай алады

4
• Бақылайды, салыстырады, ой қорытады

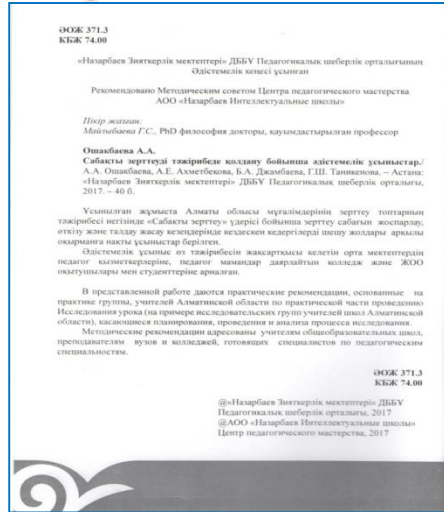
5
• Сыни ойлау дамиды

Тәжірибеге негізделген әдістемелік ұсыныс

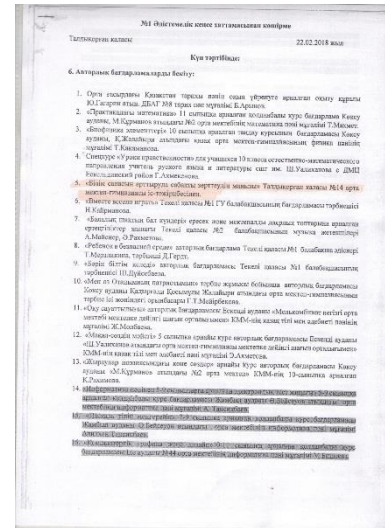

Сабақты зерттеу бойынша іс-тәжірибе тарату өнімі

Әдістемелік нұсқаулық авторлары:
 А. Ошакбаева, Б. Джамбаева,
 А. Ахметкалиева

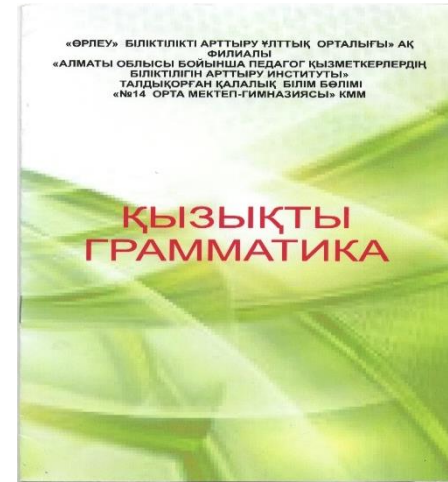
Сабақты зерттеу бойынша іс-тәжірибе тарату өнімі

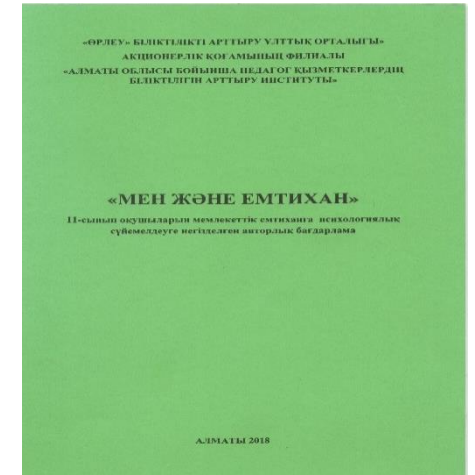
2018-2019 оқу жылындағы
әдістемелік жұмыстың
қорытынды жинағы

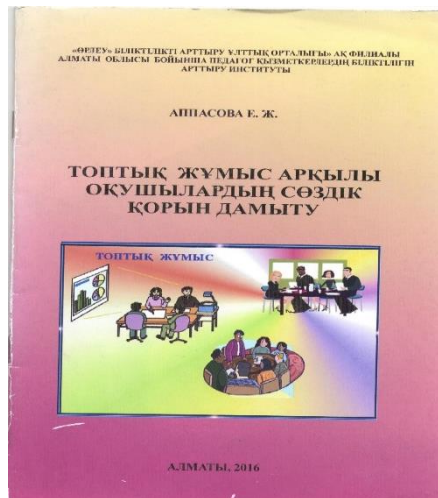
Әдістемелік құрал авторлары:
Г.Еспанова, А.Кабдығалиева

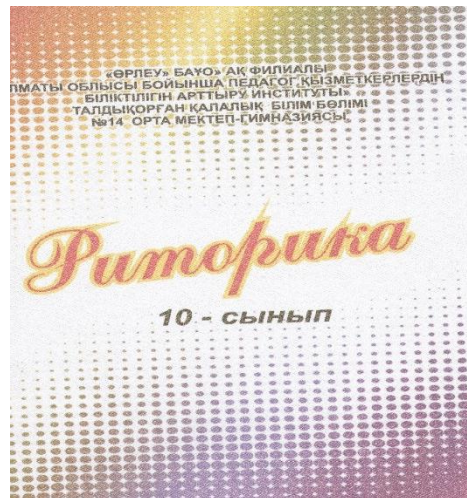
Әдістемелік құрал авторы:
Л.Салтакова

Авторлық бағдарлама авторы:
Г.Нурманбетова

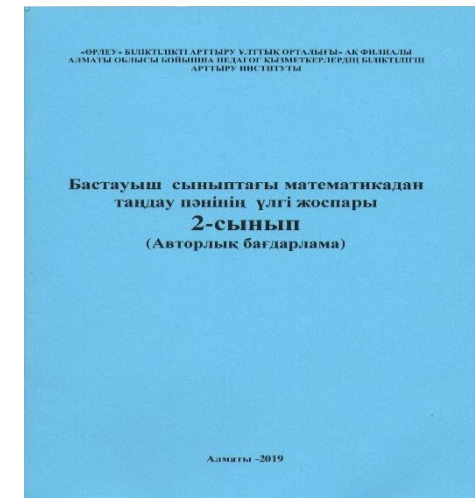
Әдістемелік нұсқаулық авторы:
Е.Аппасова

Әдістемелік көмекші құрал
авторы: Л.Салтакова

Әдістемелік көмекші құрал авторы:
А.Аязбаева

Авторлық бағдарлама авторы:
С.Бекбосынова

«Мұғалім тәжірибесіндегі зерттеу» - мұғалімдердің кәсіби біліктілігін арттыру құралы

А.Кабдығалиева қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі, I деңгей

А. Нұрсейтова қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі, I деңгей

Ш.Алдабергенова биология пәні мұғалімі, I деңгей

Е.Аппасова бастауыш сынып мұғалімі, II деңгей

Е.Сомова орыс тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі, I деңгей

З.Кулсейитова бастауыш сынып мұғалімі, II деңгей

Ш.Ахметқалиева Бастауыш сынып мұғалімі, II деңгей

Л.Салтакова бастауыш сынып мұғалімі, I деңгей

№14 орта мектеп-гимназиясы
Қалалық, облыстық, республикалық байқаулардан жүлделі орын
алған мұғалімдер

«2018 жылдың үздік педагогі» төсбелгісінің
және
2405000 теңге сертификат
иегері
Кабдығалиева
Айман Төлепбергеновна

№14 орта мектеп-гимназиясы
Қалалық, облыстық, республикалық байқаулардан жүлделі орын алған
мұғалімдер

Республикалық пән мұғалімдер арасындағы «КИО» олимпиадасының I орын иегері Жоғары санатты орыс тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі
Абдрахманова Жамал Тустебаевна

Базар Самат Болатұлы «Үздік дене шынықтыру пәні мұғалімі - 2019» номинация иегері

Республикалық пән мұғалімдер арасындағы «КИО» олимпиадасының I орын иегері қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі
Игисина Жанар Майлыбаевна

Әміржанова Меруерт бастауыш сынып мұғалімі «Педагогикалық дебют - 2019» байқауының I орын иегері.

Облыстық сырттай бастауыш сынып мұғалімдері арасында өткен Байқаудың II орын иегері
Скакова Жанар Кайратовна

Тельбаева Айым Мухтаровна ағылшын тілі пәні мұғалімі «Үздік флипчарт сабақтары - 2019» байқауы III орын

№14 орта мектеп-гимназиясы
Қалалық, облыстық, республикалық кәсіби байқау жеңімпаздары

**Бектенова Карлығаш Тоқсамбаевна бастауыш
сынып мұғалімі Облыстық «Заманауи сабақ-
2019» ІІ орын иегері**

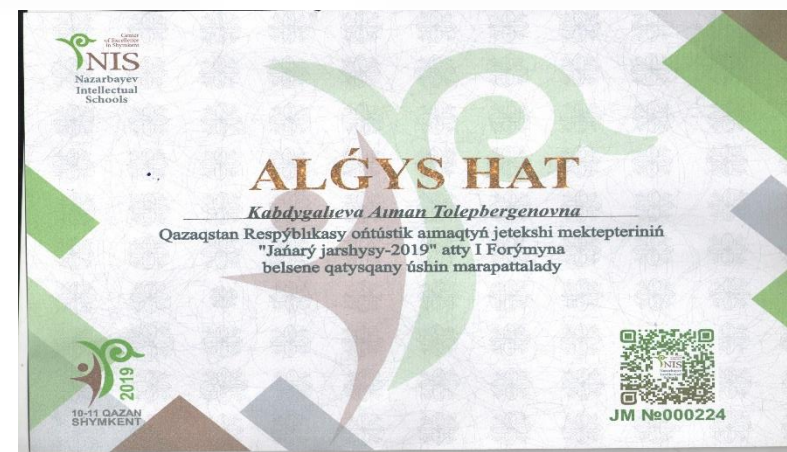
**Балагазова Молдир Темирбековна ағылшын
тілі пәні мұғалімі Қалалық сырттай
«Инновациялық үздік сабақ» байқауының ІІ
орын иегері**

НӘТИЖЕЛЕР

- ✓ Сабақты зерттеу үдерісінде зерттеу сұрағын құрудың маңыздылығы дәлелденді.
- ✓ Сұхбаттасқан мұғалімдердің басым бөлігі “Сабақты зерттеу” үдерісін нақтылауда SMART құрылымының пайдалылығын айтты.
- ✓ Кейбір мұғалімдер ауқымды зерттеу сұрақтарына қарағанда, тар зерттеу сұрақтары күтілетін нәтижеге қол жеткізуді қамтамасыз ететіндігін көрсетті.
- ✓ Сонымен қатар, кейбір мұғалімдер сандық және сапалық дәлелдерді талдау терең ойлануға жетелегендігін дәлелденді.
- ✓ Кейбір мұғалімдер «қарапайым» рефлексивті емес мұғалімдердің күнделікті тәжірибеде кездесетін мәселелерді көрсете алатындығына күмән келтірді. Әдетте ол, өзінің оқытуында күмән жоқ екендігіне сенімді, тәжірибелі мұғалімдерге қатысты.

Қазақстан Республикасы оңтүстік аймақтық жетекші мектептерінің «Жаңару жаршысы – 2019» атты I форумы 10-11 қазан 2019 жыл.

*Назарларыңызға
рахмет!!!*